

Menighetsblad

Nr. 4. desember 2022. Årg. 64

for Enebakk

Kling no klokka

*Kling no, klokka! Ring og lokka,
ring og lokka frå tusund tårn!
Tona um frelsa! Kalla og helsa,
kalla og helsa med fred Guds born!
Kling no, klokka! Ring og lokka,
ring og lokka frå tusund tårn!*

*Songar sæle, englemæle,
englemæle med livsæl ljod!
Far gjennom grender,
strøym over strender,
strøym over strender
som toneflod!
Songar sæle, englemæle,
englemæle med livsæl ljod!*

*Englar kveda: Høyr den gleda,
høyr den gleda
som her er hend! Ljoset er runne,
livet er vunne, livet er vunne:
ein Frelsar send.*

*Englar kveda: Høyr den gleda,
høyr den gleda som her er hend!*

Aktiv klubb med mange tilbud

Det gror godt i korgruppa på klubben som ledes av Unn-Kristin Dickson. Som medleder har hun Ida Standal Jensen (Foto Jostein Tegnér)

På kort tid har Klubben på Mari menighetssenter blitt et populært tilbud. Klubben har varierte tilbud, speidergrupper, aktivitetsgruppe og kor. Du kan lese mer om klubben og aktivitetene der på

Side 4

Litt lokal kirkehistorie

Magne Johansen har skrevet fire bøker med Enebak-historier. Vi har tatt en prat med ham om historier og anekdoter fra kirkelivet i Enebak opp gjennom tiden.

Side 8-9

Prestens hjørne

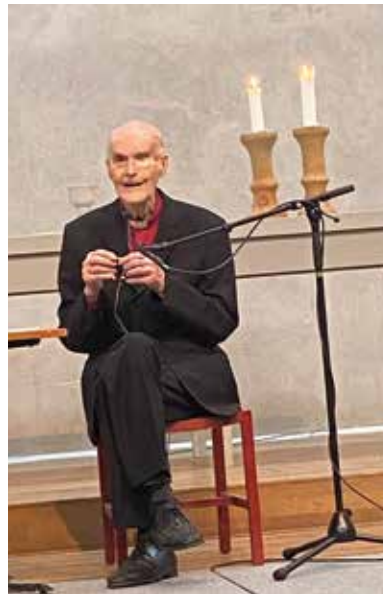
Den gamle biskopen og perlekransen

Se for deg en sal fylt med 500 mennesker. De fleste i alderen 20-40 år. Alle sitter stille og forventningsfulle og ser på den enkle stolen som står tom foran dem. Så blir en gammel mann kledd i en enkel dress og mørk lilla skjorte til, støttet og hjulpet opp på podiet og fram til stolen. Opp av dresslommen henter han med ustø hånd et krøllete ark som han legger på bordet ved siden av seg, og en liten perlekrans med 18 glassperler. Den gamle mannen på stolen er den 93 år gamle Martin Lønnebo og i hånden holder han sin egenkomponerte bønnekrans som kalles Kristuskransen.

I slutten av oktober var jeg i Linköping på en samling som kalles Pilgrims höstmøte. Der har den tidligere biskopen pleid å ha en liten betraktning på avslutningsdagen. Og slik ble det i år også.

Snart legger han perlene inntil øret og lytter mens han sier: «Hver gang jeg skriver en bok, er det den siste boken jeg skal skrive. Det har blitt noen bøker som er den siste jeg skriver. Nå har jeg skrevet min siste bok enda en gang. Denne gangen har jeg forsøkt å legge øret inntil disse perlene for å høre hva det er de synger om.» Den gamle biskopen har på flere måter betydd mye for bønnes rom i våre kirker.

Tilbake i 1968 skulle det holdes generalforsamling i Kirkenes verdensråd i Uppsala. I forbindelse med generalforsamlingen skulle det holdes en TV-sendt gudstjeneste fra Uppsala domkirke og ansvaret for gudstjenesten hadde den 38 år gamle domkirkekapellanen Martin Lønnebo. Invitert til å tale under generalforsamlingen var den verdenskjente pastoren og borgerettsaktivisten Martin Luther King jr. Men den 4. april samme år ble han

Martin Lønnebo

skutt og drept i Memphis, Tennessee i hjemlandet USA.

Rystet av Luther Kings tragiske død, så kapellan Martin muligheten til å virkeliggjøre en idé han ikke hadde fått gjennomslag for tidligere: Han hadde sett for seg en form for lysglobe stående i kirken hvor mennesker kunne komme og tenne lys som en ordløs bønn. Lystening på denne måten var vanlig i både katolske og ortodokse kirker, men i de protestantiske kirkene i Skandinavia fantes ikke denne muligheten på denne tiden.

Lønnebo kontaktet da selv en kunstner og satte i gang en pengeinnsamling til lysgloben. Den skulle vise seg å få større oppmerksomhet enn man kunne ane.

I den TV-overførte gudstjenesten kunne seerne betrakte hvordan lysene ble tent av alt fra små barn til ortodokse prester. Og Martin gledet seg over at ideen hans endelig var

blitt til virkelighet. Snart begynte lysglobene å dukke opp i andre kirker.

Martin Lønnebo ble senere biskop i Linköping. Og mens han var biskop kom han opp med en ny idé som skulle spre seg over landegrensene. Enda en ny form for bønn skulle ta form. På en gresk øy ble han sittende å se på de lokale innbyggernes bønnekranser. Og dermed begynte han å fundere på det som senere skulle bli perlekransen som kalles «Kristuskransen». Kristuskransen ble et perlebånd med 18 fargede glassperler som alle bærer på sin egen betydning.

Biskop Martin har åpnet bønnens rom for mange mennesker. I kirkene i Enebakk er det muligheter for å tenne lys i lysgloben og i «lysfatet». Og alle konfirmantene har fått sin egen Kristuskrans med glassperler. Og rundt gravlunden på Mari kan man gå og se perlene i Kristuskransen i form av malte steiner. Det gir muligheter for mange bønner i ulike form, med eller uten ord. Takket være den gamle biskopen på den enkle, røde stolen.

Bent Erik Arnesen

Stillhetsperle

Menighetsblad for Enebakk

Redaktør: Aslaug Tidemann

Adresse: Kirkekontoret, Ignaveien 4, 1912 Enebakk

Telefon: 64 92 37 80

Girokonto: 3207 34 64608

Redaksjonsutvalg: Jostein Tegnér, Aslaug Tidemann, Oddmund Kårevik,

Bjørn Mikkelsen, Kjetil Aambø

Trykk: Rolf Ottesen AS

Julehilsen fra biskopen

Jeg liker så godt å vandre gatelangs i desember. Lysene som er tent i vinduene gir meg det jeg ofte lengter etter på denne tiden av året: Julestemning. Den søtlige og forventningsfulle følelsen av at noe godt er i vente. Iblant siver lukten av pepperkaker ut fra et åpent kjøkkenvindu. Da kan jeg kjenne hvordan barnet i meg kroer seg, og nærmest maler som en katt. Å, kunne jeg bare bli barn igjen!

I år tenker jeg ekstra mye på alle barn som ikke møter julen med en forventning om noe godt. Barn som gruer seg, fordi de vet at deres voksne drikker mer enn ellers i julen. Fest og julestemning er ikke ord som bærer med seg gode følelser, men ubehag og frykt. Og jeg tenker på barn som lever i hjem der det ikke er nok penger til å lage den julen man ønsker. Vi vet at mange av oss strever ekstra med det nå. Økte utgifter av alle slag gjør at det er vanskeligere enn på mange år å handle inn julemat og julegaver.

I Ukraina og i andre krigsrammede land er muligheten for å feire jul avhengig av aggressjonsnivået i krigen. Vil det bli julefred? Slik noen soldater i skyttergravene under første verdenskrig selv valgte å ta en pause fra krigen og møtes i «ingenmannsland» til fredelig utveksling av gaver? Det fortelles at den korte freden ble innledet av at soldatene begynte å synge julesanger til hverandre fra skyttergravene: Glade jul, hellige jul... Tenk om det kunne blitt julefred på jord!

Frykten for krig er med å prege livsfølelsen til mange av oss. De voldsomme rapportene fra katastrofer forårsaket av klimaendringene gjør mange redde for fremtiden. Kraftkrisen og inflasjonen likeså.

Det kan synes absurd å oppsøke julestemning midt i alt dette. Men jeg gjør det likevel. Fordi jeg trenger det. Jeg trenger en pause fra alt som skremmer og som skaper uro. Jeg får styrke av å oppleve at det gode finnes, og er like nært som et lys i et vindu eller duften av nystekte pepperkaker. Jeg tror soldatene i skyttergravene opplevde det samme. At når

noe godt finner veien til oss og til våre hjerter, styrkes troen på at det onde ikke skal vinne. At mørket aldri skal overvinne lyset. Og slik får vi ny kraft til å tro på morgendagen og kjempe for at den skal bli god.

Midt i mørkeste natten ble verdens lys, Jesus Kristus, født i en stall i Betlehem. Det var ikke mye julestemning der. Det var dyr som skubbet mot hverandre, lukt av møkk og svette, og på alle måter kummerlige forhold å starte et liv i. Men det skjedde likevel. Gud ble en av oss den natten. Vi trenger ikke frykte at Gud har forlatt oss når kriser truer og livet ser umulig ut. Nei, vi kan lytte til julefortellingens budskap om at Gud kommer til oss, midt i det mørke og vanskelige, og blir hos oss. Mørket skal aldri overvinne lyset. Det er det som er julestemningens uuttømmelige kilde.

Så kan vi mennesker tenne lys og skape julestemning for hverandre. Noen ganger trenger vi å ta imot fra andre fordi vi selv ikke har noe å gi. Andre ganger kan vi gi og dele av vårt, for at en som trenger det skal

ha litt mer å lage jul av. Vi bærer hverandres liv i våre hender. La oss se hverandre og dele med hverandre, og være hos hverandre slik Gud er hos oss. Da kan julestemningen få vinger og varme mange menneskers skjelvende hjerter.

Nå tennes tusen julelys. Det stråler rundt vår jord, og himlens stjerner blinker ned til liten og til stor.

Og over land og by i kveld går julens glade bud om han som fødtes i en stall, vår Frelser og vår Gud.

Du stjerne over Betlehem, send dine stråler ned, og minn oss om at julens bud er kjærlighet og fred.

Til hvert et fattig hjerte send et lysstreif ifra sky, så finner det den rette vei, og det blir jul på ny.

T & M: E. Köhler

Kari Mangrud Alvsvåg

Hva skjer på klubben på Mari menighetscenter?

Samlingsstund og full konsentrasjon når sokneprest Jostein forteller om den usynlige vennen

...”Gloria, gloria, gloria -ære være Gud i det høyeste”... sangen bryter ut mot soknepresten i det han åpner døra til kapellet utenfor Mari kirke denne torsdagskvelden. Innenfor står Klubben-koret og synger på julesanger av full hals, for her forbedres det til julekonserten som skal holdes i Mari kirke torsdag 8. desember.

Artisten på julekonserten, Suzanne Murphree, er også til stede og forteller koret litt om hva som skal skje på konserten. De skal synges et par egne sanger og noen sanger med henne.

Ungene, som er i alderen 3 til 9 år, er i fyr og flamme, og det synses og spørres om stort og smått. Suzanne, korlederen og hennes medledere svarer så godt de kan og de synger litt til før de går ned til resten av klubben som holder til på Mari menighetscenter.

På veien møter de speiderne som også er på vei inn til fellesamlingen. De har vært ute og laget fuglekasser og lært litt om spikking.

Inne på menighetscenteret er det godt og varmt. Der sitter allerede de som har vært på aktivitetsgruppa og venter. De har både tegnet og snekret, i tillegg til at noen av de har spilt litt

brettspill. De aller minste har kost seg med Legobygging.

Sokneprest Jostein starter fellesamlingen og forteller om den usynlige vennen. Barna følger ivrig med. Når han er ferdig, synger de en sang, ber en bønn og synger bordverset før alle stiller seg i matkøen.

Damene på kjøkkenet kom klokken 17 og har klargjort kveldsmaten til gjengen. I dag er det pølse og lompe på menyen, og man kan selvsagt få ketchup på hvis man vil. Når den er spist opp, så er det mulig å få en kakebit til dessert.

Når alle er forsynte, hjelper små og store til med å rydde på plass bord og stoler. De sørger for at sanghefter, egenlagde kunstverk og speiderskjerfene blir med hjem etter en fin kveld på klubben.

Alle små og store er velkommen til klubben (som tidligere het Sareptas krukke). De voksne er velkommen til å ta en kopp kaffe eller te og skravle mens barna er på ulike aktiviteter. Klubben holdes annenhver

Ivrige speidere i full aktivitet med å lage fuglekasser

torsdag på Mari menighetscenter, og etter jul starter vi opp 12. januar. Følg med på Facebook, der heter siden «Klubben Mari menighetscenter» – og det vil også komme informasjon på kirkens hjemmesider.

Unn Kristin Dickson

Foto:

Kor: Jostein Tegner (side 1)
Samling: Unn-Kristin Dickson
Speider: Richard Sjørson

Fra orgelkrakken

Musikk ved kirkelige handlinger

Musikk ved kirkelige handlinger. Tradisjonelt har vi i her i kirken latt de involverte i vielser og gravferder få velge hvilke salmer og hvilken musikk de vil bruke før og under disse handlingene. Dette synes jeg har vært en flott tradisjon som gjør at det settes et personlig preg på den enkelte seremoni.

Vi har etter beste evne prøvd å etterkomme brudeparets /pårørendes ønsker, og vi har i tillegg åpnet opp for avspilling av musikk i de tilfellene det som ønskes har vært nærmest umulig å reprodusere på orgel eller piano. Og det kan også hende at det er veldig viktig at det er en spesiell versjon eller artist som blir avspilt.

Vi er stolte av at vi har denne tradisjonen med å gjøre vårt ytterste for å etterfølge ønskene både i vielser og gravferd.

Det har imidlertid i det siste dukket opp sanger/melodier som har blitt

Knut Harald Rydning

ønsket brukt i disse anledningene, som kanskje ikke fungerer så godt som man tenker.

Og det gjelder kanskje spesielt i vielser.

Det kan være en låt man har hørt under et bryllup på stranden i en såpeopera, som i seg selv er veldig fin, men som ikke helt egner seg i en

middelalderkirke midt på vinteren. Og kanskje heller ikke om sommeren...

Det hadde vært fint om man tenker seg godt om før man velger musikk. Vi må hele tiden huske på at dere som brudepar/pårørende ikke er alene i kirken. Det er andre der som ikke kan tittelen eller teksten som gjerne ligger under og derfor ikke legger noe som helst i det som blir spilt.

Konferer gjerne med prest og organist før dere kommer med forslag på hva dere vil ha.

Da kan vi i fellesskap komme fram til en god løsning, som bygger på vår erfaring og deres ønsker. Det vil høyne kvaliteten på seremonien, og gjøre jobben mye enklere for oss alle.

Organist Knut Harald Rydning

Kva skal du bli når du blir frisk

Årets verdiseminar vart arrangert i Kultursalen måndag 10.oktober. Det som gjorde aller sterkast inntrykk var å lytte til Arnhild Lauveng.

Ho har ein heilt spesiell historie og eit heilt spesielt nærvær i det ho fortel. Ho fortalte om situasjonen ho befant seg i då ho var lengst nede som psykiatrisk pasient plassert på pleieheim. Ho var sjuk og gitt opp av helsevesenet. Viss ho ba om nye typer behandlingar vart det avslått. Det var ikkje vits i. Ho hadde fått ein diagnose og ingen såg noko særleg potensiale for betring.

Det som skjer er at det kjem ei dame frå trygdekantoret. Alle under ein viss alder skal på attføring – tilbake til arbeidslivet. Dama som oppsøker henne spør: «Kva skal du bli når du blir frisk?» Etter kort betenkningstid svarar Arnhild Lauveng: «psykolog.»

Det eg legg ekstra godt merke til her er oppfølgingsspørsmålet: «Kor vil du studere?» Til det svarte Arnhild «Oslo».

Eg likar ordet friskliv. Me har alle vårt. Og nokon har ekstra mykje. Livet er ikkje rettferdig. Men det finst noko friskt i alle. Og noko lett kan glimte til i det tunge. Språket er eit av verktøya me har. Av og til blir alt heilt feil. «Det var lenge sidan eg hadde sett den karen» kan opplevast som ei klandring for nokon som ikkje har hatt krefter til å vere ute. «Så godt å sjå deg» kan vere betre. Språket kan gjere oss friskare og sjukare. For språk er makt. Og somme tider definisjonsmakt.

Då eg hørte på Arnhild Lauveng tenkte eg kor utruleg verdifullt det er å bli teken på alvor. Møte med dama på trygdekantoret var første skrittet på vegen. No har Arnhild Lauveng fullført doktorgrad i psykologi og er ein ettertrakta foredrags-

Arnhild Lauveng takkes av Bjørg Westerheim.

(Foto: Gro Arneberg Thoresen/
Enebakk Avis)

holdar. Ho fortalte at det var mange små skritt på vegen fram dit. Og både skritt som gjekk fram og tilbake.

Me treng nokon som kan tru på oss. Også når me kjenner oss håplause. Eller situasjonen vår er håplaus. Me kan gjere forskjellen for eit medmenneske.

Oddmund Kårevik

Julehefter og Messiasprofetier

Egersund folkeskole 1952.
Utenfor vinduet pøser regnet ned.

Vi i 2b er i gang med årets julehefte, 2. årgang. Med sirlig formskrift skriver jeg inn bibelverset fra Det gamle testamentet på det tomme arket i heftet. Jeg dypper pennen i blekkhuset, og rister den over trekkpapiret før jeg fortsetter. Jeg tar ikke sjansen på blekkflekker og beskjed om å skrive om, alternativt lage en rose rundt blekksølet for å skjule det verste.

Det er tre dager siden vi fikk beskjed om å ta med oss gamle julekort, julebilder og stoffrester hjemmefra. Det skal brukes til å pynte fortellingene og bibelversene i juleheftet med.

Messias er et annet ord for Jesus. Det er det som brukes i Det gamle testamentet. Det er forskjell på Det gamle og Det nye testamentet. Vi bryr oss mest om det nye, som handler om etter at Jesus blei født for å frelse oss fra synder. Det gamle handler om tiden før, og det begynner med Adam og Eva som var de første menneskene på jorda. Eva blei lagd av ribbeinet til Adam. Stakkers Adam. Etter hvert blei de kasta ut av den fine hagen de levde i, for Eva lokka Adam til å spise av kunnskapens tre.

Det gamle testamentet er fullt av spennende historier, om kona til Lot som blei ei saltstøtte fordi hun var nysgjerrig, og brødrene til Josef som kasta han i brønnen fordi de var misunnelige. Det er tydelig at allerede den gangen var folk fulle av synd. Så det var helt klart nødvendig at Jesus blei født.

Det er mange profeter i det gamle testamentet som sier mye uforståelig. Sånn som at «kvinnens ættling skal knuse slangens hode».

Det er en Messiasprofeti. Det handler om noe som skal skje, en eller annen gang. Jeg tror jeg skjønner hva akkurat denne profetien betyr.

Gud er veldig klok. Han visste allerede på den tiden profetene levde at barn kom til å bli livredde for slanger, især jeg. Så han beroliget med at «kvinnens ætt», altså alle mødrene, skulle drepe slangene så de ikke fikk bite oss barna til døde. Gud innretter alle ting viselig for oss. Det har frøken Paulsen på søndagskolen sagt.

Jeg har planer om å skrive en julehistorie om fattige barn som sitter og gråter, sultne og frosne, på julekvelden, fordi far har brukt alle pengene på juleøl. Såne ting har vi hørt om i avholdsforeningen. Så skal nissen plutselig komme inn døra med pinnekjøtt og appelsiner og marsipan og masse gaver. Men nå får jeg ikke tid, for innen jeg er ferdig med å skrive ned profetiene, ringer klokka og timen er slutt.

– Det er en profeti om at Jesus skal bli født, sier far, da jeg forteller om Messias-profetiene. Jeg tviler på det. Da hadde det vel stått om Jesus og ikke om kvinner og slanger. Jeg er ikke dum, selv om jeg bare er 8 år.

Dagen etter skriver vi ned juleevangeliet i heftet. Det er greit, selv om det er veldig langt. Det er tross alt det julen handler om.

Aslaug Tidemann

Ro i sjela

Av Oddmund Kårevik

–Å, denne plata. Når eg set den på det får eg i ro i sjela, sa mora til kameraten min. Me fniste. 13-14 år gamle som me var. Me syns det kan hende det litt høgtideleg sagt. Men no er det eg som bruker akkurat dei same orda om same album: Sondre Bratland Rosa frå Betlehem.

Rosa frå Betlehem kom ut frå akkurat 30 år sidan. Kva er det med denne plata? Ganske mykje. Det er samspelet mellom Knut Reiersrud, Iver Kleive og Paolo Vinaccia og stemma til Sondre Bratland. Stemma som ikkje berre gir ro i sjela, somme tider er det som kvedinga rispar små sår i sjela. Og så er det barnekoret frå Palestina dirigert av Suheil Khoury. Så symbolsk og sterkt det er då barnekoret svarer Sondre Bratland. Han syng «et barn er født i Betlehem,» og barnestemmene svarer «I BETLAHEM!», høgt og frimodig!

Noko av det som gjer denne plata så spesiell er møte mellom

folkemusikken, det moderne uttrykket ved muskarane og atmosfæren i fødselskirken som skin gjennom. Det heile gir ei magisk og tidlaus stemning. Om plata er blitt 30 år kjennes den like ny og aktuell kvart år. For den treff noko djupt inni meg.

Fem på gaten

Når begynner jula for deg?

Margareth Lindstrøm,
Ytre Enebakk:

- Jeg starter tidlig. Når jeg kommer over gjenstander, ting, opplevelser som jeg tenker passer til noen, så prøver jeg å koble og handle. Jeg er veldig glad i jula, og jeg synes advent kanskje er den fineste tiden på hele året. For meg begynner jula når Thanksgiving er over, rett etter allehelgensdagen. Hjemme hos meg nå er pynting og julebakst begynt.

Berit Tollefsen, Flateby:

Første søndag i advent. Jeg tenker det er en ventetid før jul. Advent betyr å komme, tror jeg. Da tenker jeg at det betyr at Jesus kommer. Jeg er ikke så glad i det kjøpepresset som begynner altfor tidlig.

Linn Christine Flateby
Fredriksen, Flateby:

- Første søndag i advent. Da pynter jeg til jul. Mamma og pappa pynter alltid til advent først, og så til jul. Det er jeg oppvokst med. Jeg pynter til jul første advent.

Anne Kristin Fagernes,
Rælingen:

- Jula for meg begynner ikke før i desember. Når advent kommer. Da pynter man litt og åpner kalender og sånn. 24 dager før julaften – da begynner nedtellingen.

Markus Bronebakk, Flateby:

- Første desember. Da er det lov med gløgg og pepperkaker og alt som hører til. Da pynter vi litt til jul, men selve julehuset kommer ikke før lille julaften. Da pynter jeg jule-treet når ungene ikke ser det. Stas for dem når de våkner på julaften.

Av og til er det godt å vere konkret

Nevøen min blei akkurat konfirmert. Eg rota gjennom gamle skrivebøker. I ei av bøkene dukka ei lita forteljing opp. No er nevøen cirka 2 meter høg. På dette tidspunktet var han kanskje rundt 1 m? Han var i alle fall rundt tre år.

Det hadde gått ei stund sidan eg hadde sett han så eg sa: «Å, eg har lengta etter deg» då eg møtte han. Han svarte meg «Og eg har leita etter deg».

Det fekk meg til å reflektere litt over dei to ulike orda. «Å lengta» er kanskje meir ei kjensle, mens «å leita» kan vere ganske praktisk. Ein dag her leita eg etter nøklane mine. Det var krise. Eg hadde forlagt dei. Heldigvis fann eg dei igjen på ein benk. Hunden vår leitar etter meg når ho har vore på tur. Ho piler opp trap-pene og viss ho finn meg piler ho ned igjen, liksom for å seie frå «der oppe er Oddmund».

Å lengta er eit mykje større ord og vanskelegare å forstå. Ein kan lengta etter fred både i verda, men også fred i sjela. Av og til kan eg få litt trøyst frå lengta ved å setje meg i ein kyrkjebenk. Og berre vere i kyrkjerommet. Andre gonger er det ingenting som hjelper.

Eg lengtar somme tider heim, sjølv om eg ikkje har budd heime der eg er frå si-dan det året det var OL på Lillehammer. Men når eg kjem heim og pustar inn lufta, så kjenner eg at det smakar heim og at det er sånn lufta skal smaka og lukta. Av og til kan eg lengte heim sjølv om eg er heime. Kva er det eg lengtar etter då? Noko som var før? Eg kan lengta etter tilhørighet. Andre gonger kan eg lengta etter fridom. Uansett er både lengta og leitinga ein del av livet. Og mange av oss lengtar etter noko eller nokon me har mista.

Eg las ei barnebok av Rønnaug Kleiva då den kom ut midt på 1990-talet. Boka heiter Eg greier meg. Det handlar om eit barn som vaknar opp og ikkje finn mor si nokon stad. Barnet leitar overalt og tenkjer mykje. Det endar heldigvis godt. Då mor og barn er gjenforent mot slut-ten av boka tek mora seg eit bad og bryt ut «Av og til er det godt med jus».

Det som var rart for meg då eg fann tilbake til denne vesle historia var svaret til nevøen min. Det blei på ein måte mykje sannare enn mi utsegn. Han hadde leita etter meg. Eg var litt pompøs med lengta mi, mens han er heilt konkret med si leiting. Av og til er det best å vere konkret.

Oddmund Kårevik

Åpen kirke

**Enebakk kirke
er åpen for alle hver
onsdag kl. 12.30-13.30
Kort andakt kl. 12.45**

**Hjertelig velkommen
til en stille stund**

– Kjerka organiserte jo samfunnet

Magne Johansen har skrevet fire bøker med Enebakk-historier, og nylig kom Enebakk-bilder ut også.

Vi inviterte journalisten og forfatteren til en prat om kirkelaterte lokalhistorier.

- For å begynne i det store og breie - for kjerka, både i Enebakk og resten av landet, er store deler av historien ikke noe å skryte av. For det er vel ingen som har herjet mer med folk enn kjerka, begynner han.

Kritisk

- Husmannsånden. Ta for eksempel Enebakk kirke. Det var 33 husmannsplasser. Det var tvang å gå i kjerka og høre på. Det var tvang å stå utafør på kjerkebakken etterpå. Gudstjenesten varte i tre timer. Store deler av historien burde dem skamme seg over, sier Magne.

Han starter med å stille seg kritisk til historien og hvordan kirken har opptrådt overfor folk.

- Se for eksempel Enebakk kirke. For 300 år siden ble den solgt til private. Da var det flere eiere av kjerka. Det var vel de på Østenbøl som hadde den lengst, i drøyt 120 år, tror jeg. Den gang måtte du leie kjerka ved begravelser. Og de brukte jo ikke kirkeklokkene ved begravelser av husmannsfolk og fattigfolk, fortsetter han.

Klokkene

- Da Enebakk kommune kjøpte kjerka tilbake, jeg tror det var i 1880, var noe av det første de gjorde å kjøpe ei klokke nummer to i tårnet. Nå er det to klokker der. En stor, som var der fra før, og en mindre. Selv da Enebakk kommune eide den, så brukte de den lille klokka for å markere at det var en husmann eller fattigmann som ble begravd. Du skulle høre det, de skulle markere det, forteller han.

- Den lille klokka i det tårnet er egentlig den gamle matklokka på Vestby gård. Det var for så vidt et prisverdig grep fra kommunens side å kjøpe den.

Drypp fra taket

- Når du ser plassering av graver for eksempel - det var jo klar rangord-

ning. Hadde du liten betydning for bygda ble du jo gravlagt langs gjerdet. Det gjevste var å bli gravlagt så nær kjerkeveggen at takdryppet dryppet over gravplassen. For da hadde du liksom kontakt litt høyere opp.

- Det går en historie om at Karl 12. tok med seg klokka?

- Det sies, men det tror jeg ikke noe på. Det tror jeg er en myte, for den er så stor at de måtte ha laget hull i veggen for å få den ut. Dette kan ikke jeg så godt, men så vidt jeg skjønner på de som har sett nærmere på det, finner de ikke noe som passer med at det er slått hull i veggen.

Positiv betydning

- Samtidig har kjerka i Enebakk hatt stor sosial betydning. Den organiserte jo samfunnet på mange måter, på godt og vondt. Det var kjerka som bidro til starten av skolegang. Og de organiserte forsvaret. Og det var presten som satte sprøyter på folk, fordi distriktslegen bodde så langt unna. Det var presten som formidlet post. Posten kom fra Lillestrøm, det var militære som leverte posten til prestegården, forteller han.

Kirkeasyl

- En annen ting som er veldig spesielt med Enebakk - dette vet jeg ikke, men jeg tror: Hvis du går inn i Enebakk kirke, er det hovedporten ute, så kommer du til neste port, der er det en stor ring. Det var sånn at hvis du var dømt fredløs så kunne hvem som helst plage deg og pine deg og gjøre hva de ville med deg. Og hvis jeg var dømt fredløs, og du hjalp meg, så var du i samme båt. Men hvis du kom inn i kjerka og holdt i den ringen var det ingen som kunne gjøre noe med deg. Hvis du først holdt i den, så var det fort og enkelt å komme inn i kjerka. Og inne i kjerka var det ingen som hadde lov til å røre deg. Da snakker vi om 1400-1500-tallet. Det var altså en form for kirkeasyl, og ganske imponerende å tenke på, sier Magne.

Mari kirke i Ytre Enebakk, fra 1761, har ingen sånn ring på døra. Den er for ny, ifølge Magne.

Magne Johansen er kjent for sine enebakkhistorier gjennom tidene

Krogsbøl kommune

Det har vært dragkamp rundt kirkene i Enebakk, forteller han videre.

- Enebakk kirke er den andre kjerka i Enebakk. Den første sto på Krogsbøl. Det var sannsynligvis ei stavkjerke. Den brant ned. Så skulle de ha en erstatning. Hvor skulle kjerka ligge? Da sto det mellom der den ligger i dag, og på Tobøl. Grunnen til at de ville ha den på Tobøl var at den skulle bygges i stein, og det meste av steinen er tatt fra et steinbrudd rett ved Tobøl. Det er grodd igjen der nå. Det er jo tusen år siden da, humrer Magne.

- I og med at den første kjerka lå på Krogsbøl, så skulle Enebakk egentlig hett Krogsbøl kommune. For da kommunene ble etablert på 1830-tallet skulle kommunen bære navnet til gården som ga grunn til kirkebygg. I Hobøl er det sånn, i Vestby også.

Utlendinger bygde høyt

- Bygginga av Enebakk kirke tok mellom 20 og 30 år. De bygde bare om sommeren. Byggeplassen kunne minne om dagens byggeplasser, for det var mange utlendinger. For nordmenn kunne ikke mure så høyt, så de overlot den jobben til dansker og

på mange måter, på godt og vondt

, også historier fra Enebakk kirke opp

svensker og tyskere, først og fremst. Det ble ganske kostbart, for bøndene ble jo pålagt å huse disse folkene. Tenk deg å huse folk i 30 år! Men det var bare halve året. På vinteren fylte de hele bygg-gropa med halm så det ikke skulle fryse, så vidt jeg har skjønt, sier Magne.

Ikke perfekt

- En annen pussig ting med Enebakk kirke er at langveggen mot parkeringen er buet. Hvis du står på hjørnet ved hovedinngangen, ser du det veldig godt. Den veggen er buet over 20 centimeter innover. Alle andre vegger er helt snorrette. Det var helt planlagt. Noen påstår at det har siget med åra, men det er ikke det. Grunnmuren og alt er laga sånn. Det var gjort helt bevisst, fordi kjerka skulle ikke være perfekt. Det var kun Gud som var perfekt. Ifølge Magerøy var det ganske vanlig på steinkirker på den tiden, at de gjorde ei blemme, for å si det sånn!

Madonna innflytter

- Det er kanskje ikke så vanskelig å finne historier knytta til kirka?
- Nei, det er ikke så vanskelig å finne,

men det er fryktelig mye av det samme som går igjen. For eksempel noe av stoltheten ved Enebakk kirke - hvis du leser om den så kommer alltid Enebakk-madonnaen, over alt. Men hun er altså innflytter. Hun kom til Enebakk i 1616, og kommer egentlig fra Eidsberg. Det var frua som gifta seg på Østenbøl som hadde med seg den. Hun var fra Eidsberg og flytta inn der på Østenbøl. I tillegg hadde hun med seg krusifikset som er på veggen over buen.

Prestens gebiss

- Det har vært mange prester her opp gjennom?
- Ja, og det har vært mange raringer. Det var en som var den første som hadde gebiss. Christian Andreas Münster, han var sogneprest i seks år fra 1854.

- Det er morsomt, for det var ingen andre som hadde råd til å kjøpe seg gebiss. Det hadde presten. Han fikk spesialbestilt et gebiss fra England. Både over og under. Han var så kry av det, det var jo en kjempebegivenhet i bygda at presten hadde gebiss, forteller Magne.

- Han ble invitert rundt omkring i en del foreninger i bygda for å vise fram gebisset sitt, blant annet i en kvinneforening. Der måtte han ta ut gebisset for å sende det rundt bordet sånn at alle fikk se det ordentlig på nært hold!

Drømmepresten

- Så var det en annen prest, som het Kinck, han sto på prekestolen her og sa at det gikk ei stor sølvvære fra et sted ved Mjærskaukollen og ned mot gården der og over Mjær. Han hadde ikke sett det sjøl, men han hadde drømt det! Han la til, for sikkerhets skyld, at han hadde en tendens til å sanndrømme. Så folk gikk jo på dette. Måtte jo stole på presten. Han sto ikke der og jugde.

Raus premie

- Så var det en annen prest på 1850-tallet, han var så motstander av ulv at han innledet en slags konkurranse blant bygdas befolkning som hadde tilgang til våpen, om å premiere den som greide å skyte flest ulver i løpet av 14 dager. Premien - han var ordentlig raus med premien - var å få sitte på første rad under neste gudstjeneste.

Gapestokk

Magne blar i bøkene sine mens vi snakker.

- Det var Inger Olsdatter som hadde med seg enebakkmadonnaen. Ellers var det i en periode så mange Inger som ga gave til kjerka, at den ble kalt Ingers kirke. Det var jo avlat, påpeker Magne.

- De hadde gapestokk her. Den sto sannsynligvis mellom hovedinngangen og kirkekontoret. Det var ingen spøk å bli hengt ut der.

- Hvem havnet i den?

- Det var småkjeltringer.

- Var det en lensmann som bestemte det?

- Eller presten, kanskje? Heller det. Enebakk kommune, som kommune, ble jo ikke opprettet før i 1830. Før det var det jo kjerka som styrte, sier Magne.

- Hva med organister eller andre i kirken?

- Det var mye styr i kommunen om belgen på orgelet. Den gikk det hull på. Da var det snakk om at de skulle kjøpe ei elektrisk pumpe som erstatning. Men det var det mange som ikke ville ha noe av. En så gammel ærverdig bygning skulle ikke ha noe elektrisk drift.

Er ingen historiker

Magne tenker seg om.

- Nei, andre historier om sånne ting kan jeg ikke noe særlig om. Rett og slett for jeg er ikke noen historiker. Jeg har samla litt, men hvis jeg hadde vært historiker så hadde jeg husket alt dette.

Han nevner kjapt et par ting til:

- Alle kirkebenkene både i Enebakk kirke og i Mari kirke er bygd for å sitte vondt. Du skulle ikke sovne!

- Her var det vielser og dåp og konfirmasjoner også?

- Apropos det med gifting. Der var jo enebakkpresten en ordentlig tosk. For da han drev med disse vaksineringsene måtte folk forplikte seg til å gjøre det. Men det var mange som ikke ville. Da tok presten igjen med de folkene, for de fikk et slags vaksinasjonskort, et bevis, og hvis du ikke kunne legge fram det beviset, så kunne han nekte å både konfirmere deg og vie deg, sier Magne.

Tekst og foto: Bjørn Mikkelsen

Ny menighetspedagog

Hei, og velkommen til Hanne Furuseth Weider!

Hanne starter opp i en 50 % stilling som menighetspedagog fra 1. januar.

Hanne Furuseth Weider

Hun kommer fra en tilsvarende stilling i Nittedal hvor hun også bor. Hun er utdannet prest og har jobbet noen år som prest før hun jobbet i en årrekke i KFUK-KFUM

speiderne som ledertreningsrådgiver og som fagarbeider i et bofelles-skap for unge voksne med psykisk utviklingshemninger i Nittedal kommune. Gjennomgående i disse årene har hun vært frivillig i Nittedal menighet inn i barne- og ungdomsarbeidet hvor hun har ledet grupper og kor for barn og senere også med et stort engasjement for flyktninger. Nå ønsker hun seg tilbake til formidlingen og barnearbeidet som hun er utdannet til.

Vi starter frisk opp igjen fra nyttår med babysang, ulike trosopplærings-tiltak og medvirkning fra ansatte inn i Klubben. I den sammenheng gir vi masse ros til frivillige medarbeidere som har stilt opp siste halvår med å få nytt liv i Klubben på Mari menighets-senter. Her er det full fart med speiding, kor og aktiviteter annenhver torsdag i oddetallsuker. Det er plass til flere!

De første møtene med Hanne inn i menigheten er en felles juletefest med menighetene i Enebakk på Misjonshuset i Ytre Enebakk 8. januar, deretter er hun med på arrangemnet Lys Våken hvor hun presenteres inn i gudstjenesten i Mari kirke 22. januar. Så vil vi annonsere for oppstart med babysang fra februar. Mer om dette på våre hjemmesider.

Kirken var med

Frivillige og ansatte i kirken fulgte oppfordringen om å delta i fakkeltog mot rus som ble arrangert 13. november. Kirken står sammen med initiativtakere og arrangører om å medvirke til et bedre og tryggere oppvekstmiljø i hele Enebakk.

Leie av lokaler

Mari menighets-senter og Flateby menighetshus leies ut til dåps-selskap, konfirmasjon, bryllup, feiring av runde dager og minne-samvær. Det er ikke tillatt å nyte alkohol i lokalene. Avtale om leie og ytterligere informasjon kan fås ved henvendelse til kirkekontoret på

e-post:
post.enebakk@kirken.no
eller telefon: 64 92 37 80

Bibelgruppe i Enebakk sokn

I menigheten har vi bibel-gruppe som er åpen for nye deltakere. Ønsker du å være med i bibelgruppa vår, kan du kontakte

Elin Fiskum,
tlf. 9161-8586.

Vi har treff omtrent en gang i måneden. Velkommen til å ta kontakt!

Gubbegruppa

Neste treff i Gubbegruppa blir på Frivillighets-sentralen på Flateby tirsdag 20. desember kl. 11.00. Det blir møte med skøyteentusiast, Kjell Rune Kristiansen - "Mitt liv med skøyter".

Fortelling fra bibelen som passer til høytlesing for barna

Stjerna

Har du hørt om «De tre vise menn?»

De bodde i et land langt borte. Og så var de vise. Hva betyr det å være vis? Det betyr nok at de kunne veldig mye. At de var gode til å tenke og løse oppgaver. Kanskje hadde de forskjellige redskaper og utstyr til å utforske verden med. For eksempel: Kikkert, linjal, ark til å skrive regnestykker og tall på, kompass, forstørrelsesglass og sikkert mange tykke bøker. De likte nok å studere stjernehimmelen om natta og kanskje lurte de på hvorfor stjernene stod i ulike mønstre og formasjoner og hvorfor månen noen ganger var tynn som ei flis og noen ganger stor og rund som ei pannekake. Men en dag så de noe nytt på himmelen. Det var den store betlehemsstjerna som plutselig lyste i nattemørket.

«Oil!», tenkte de da. «Nå må noe spesielt ha skjedd i verden». Og så leste de i de tykke bøkene sine og regnet på regnearkene sine og kikket inn i stjerneikkertene sine. Og en dag ble de enige og sa: «Under den stjerna er det nok født en viktig konge!»

Og så bestemte de seg for å legge ut på en lang reise for å besøke den nye kongen som var født og da måtte de ta med seg de fineste gavene de kunne komme på.

Det enkleste var nok å komme på å ta med en gave av gull. Konger liker gull.

De andre gavene som ble pakket inn var en salve som kalles myrra. Den lukter visst veldig godt. Og den tredje gaven var røkelse. Det er tørkede

Tre vise menn

urter og bark som også lukter godt når man brenner det.

Så reiste de av gårde på kamelene sine. Og de reiste i mange dager. Kanskje i mange uker. Og da ble de jo litt slitne av å reise så mye. Så de begynte å glede seg til å komme fram. Den nyfødte kongen bodde sikkert på et fint slott, tenkte de. Og der var det sikkert mange senger de kunne sove i, tenkte de. Og sikkert mye deilig mat å spise, tenkte de.

Men da de nærmet seg stedet hvor betlehemsstjerna lyste sterkest kunne de ikke finne noe slott. Det eneste de fant var en liten stall. Og så hørtes det ut som at det var lyder fra en liten baby inni stallen. Men kunne kongen bli født i en stall da?

De gikk usikre og forsiktig inn i den lille stallen og der inne så de noe som overrasket dem: Der stod Josef og Maria og i en krybbe, som eselet pleide å ha maten sin i, lå det lille Jesus barnet. «Er det en konge?» spurte de vise mennene. Og Maria nikket og viste dem det lille barnet i krybben. Og de vise mennene bøyde seg ned og gav gavene sine til den lille kongen i krybben: Gull, røkelse og myrra.

*

Kanskje har du også en betlehemsstjerne hengende hjemme? Eller kanskje du har sett den på toppen av juletreet. Hver gang du ser den kan du huske at stjernen lyste over stallen hvor Jesusbarnet ble født.

Bent Erik Arnesen

Dette skjer i kirken før jul

1. desember – kl.19:00	Torsdagssamling i Mari kirke med Morten Mørch som gjest
4. desember – kl.18:00	Julekonsert i Enebakk kirke med Enebakk blandakor
8. desember - kl.18:00	Julekonsert i Mari kirke «Veien til Betlehem» med Suzanne Murphree og Stig Lindell. Klubben på Mari menighetscenter deltar.
11. desember – kl.16:00	Julekonsert i Mari kirke med Ytre Enebakk skolemusikkorps
13. desember – kl.19:00	Luciakonsert i Enebakk kirke med kulturskolen
13. desember – kl.19:00	Adventstoner i Mari kirke med Korisma
18. desember – kl.19:00	Julekonsert i Enebakk kirke med Alla Camera
21. desember – kl.19:00	Julekonsert i Enebakk kirke med Trio Vi Tre

*Vi ønsker alle en
god og velsignet
julehøytid!*

Andresen & Borthen

Trenger du hjelp til hele prosessen fra ide til sluttprodukt?

Snakk med oss.

Vi tegner og prosjekterer:

Nybygg
Tilbygg
Rehabilitering

Våtrom
Kjøkken
Messestands

Telefon: 64 92 60 52
E-post: hege@b-mess.no

Ulf: 957 82 407
ulf@b-mess.no

RØRLEGGERFIRMA
KJELGÅRD AS

1914 Ytre Enebakk Telefon 64 92 46 39

 -fagkunnskap gir trygghet

joker
- helt i nærheten

Prestegårdsveien 1, 1912 Enebakk
Telefon 64 92 73 70
Mandag - fredag 07.00 - 21.00 – Lørdag 09.00 - 21.00

**Velkommen til Klubben
på Mari menighetscenter!**

Når? 2. hver torsdag fra kl. 1730 til kl. 1900 i
oddetallsuker i skoleåret.

Høsten 2022 har vi disse datoene:
29. september, 13. og 27. oktober, 10. og 24.
november, og juleavslutning 8. desember.

Hvor:
Mari menighetscenter
Kirkebakken, 1914 Ytre Enebakk.

Hva:
Dette er en familiesamling med speider, kor og
aktivitetsgruppe med hovedbase på Mari
menighetscenter. Gruppene avslutter sine
aktiviteter kl. 1815 og samles til andakt og felles
kveldsmat og avslutter kl. 19.

Mens barna er i grupper, er foreldrene hjertelig
velkomne til å ta en prat over en kaffekopp – slik at
vi alle kan spise kveldsmat sammen kl. 1830.

Deltakelse på Klubben medfører en årlig grunn-
kontingent på kr. 50,- pr barn.

Facebook:
<https://www.facebook.com/klubbenMarimenighetscenter>

Begravelsesbyråkjeden

JØLSTAD

Ski - Kolbotn - Askim
Nesodden - Lillestrøm

64 91 49 00 (24t)

**Mari menighetscenter
kan leies**

til minnesamvær, dåpselskap,
konfirmasjoner og andre
private sammenkomster.

For leie ta kontakt på tlf. 64 92 37 80 eller på e-
post, post.enebakk@kirken.no

Mangel på prester i Kina

Den raske veksten i de protestantiske kirkene har ført til alvorlig mangel på ordinerte prester og pastorer i Kina. Derfor er kirkene avhengige av lekpredikanter, men mange av dem har ingen teologisk utdanning.

For tiden er det nasjonale forholdstallet mellom ordinerte pastorer og troende 1 til 6700. Kirkene er derfor avhengige av rundt 190 000 lekpredikanter til å betjene menighetene i 60 000 kirker og møtesteder over hele landet.

De fleste av disse har ingen formell teologisk utdanning. De arbeider som frivillige mens de samtidig sliter med å få endene til å møtes på hjemmebane. Mange livnærer seg som bønder samtidig som de fungerer som lekpredikanter på den kinesiske landsbygda. Selv har de ingen mulighet til å skaffe seg utdanningsmateriell. For å kunne

utføre arbeidet sitt på en god måte, trenger de bibelstudiemateriell som kan gi dem trygghet i forkynnelsen og i formidlingen av evangeliet. Ikke bare lekpredikantene, men også studentene ved bibelskolene trenger slike ressurser.

Uten teologisk skoling vil de ikke være rustet til å betjene kirkene. Det er derfor avgjørende at studentene får en solid utdanning mens de er på bibelskolen, og det kan de oppnå gjennom gode oppslagsverk. Som oftest mottar ikke studentene lønn fra menighetene. De kommer selv fra fattige familier, og trenger hjelp til å kjøpe studiemateriell.

Bibelselskapet

BYGG- OG TØMMERMESTER
Per-Erik Østlie a.s.
 1914 YTRE ENEBAKK - TLF. 64 92 39 39

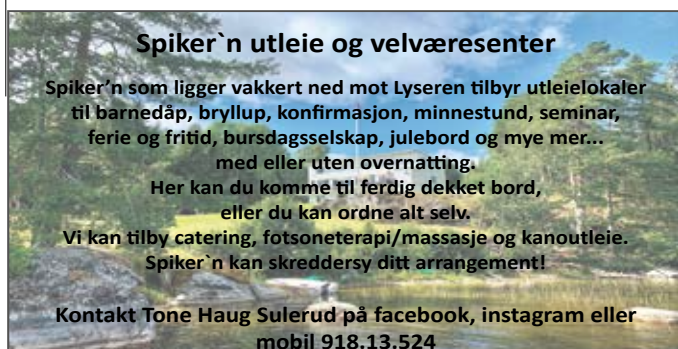
- Nybygg
- Tilbygg
- Restaurering
- Betongarbeid
- Prosjektering
- Totalentreprise

MESTERHUS

Østenfjeldske Bygg & Entreprenør AS

64 92 70 80 - 69 83 73 26

Spiker'n utleie og velværesenter

Spiker'n som ligger vakkert ned mot Lyseren tilbyr utleielokaler til barnedåp, bryllup, konfirmasjon, minnestund, seminar, ferie og fritid, bursdagselskap, julebord og mye mer... med eller uten overnatting.

Her kan du komme til ferdig dekket bord, eller du kan ordne alt selv.

Vi kan tilby catering, fotsoneoterapi/massasje og kanoutleie. Spiker'n kan skreddersy ditt arrangement!

Kontakt Tone Haug Sulerud på facebook, instagram eller mobil 918.13.524

Åpen kirke

Enebakk kirke
 er åpen for alle hver
onsdag kl. 12.30-13.30
Kort andakt kl. 12.45

Hjertelig velkommen
til en stille stund
i hverdagen!

Din lokale elektriker

Strømsborg Elektro AS
 post@stromsborg.no
 www.stromsborg.no
 Prestegårdsveien 13
 1912 Enebakk

Ring oss på
64 92 63 00

elfag | 1995
 elfag.no - når du trenger elektriker | 2015

Ønsker du annonseplass i bladet -
 ta kontakt med kirkekontoret på
 telefon 64 92 37 80

OTTERBECK

GRAN, OSLOVN. 731
 1914 YTRE ENEBAKK
 Tlf.: 64 92 38 90

Nytt fra kirkevergen

Grete Dihle

Sortering av avfall Festeavgifter

De svarte bøttene som står ved søppelstativene på gravplassene kan benyttes til avfall som ikke kan komposteres og som heller ikke skal i restavfallet. Det gjelder plast, metall, glass og elektronikk.

Stenging av vannet

Når vinteren nærmer seg er de ansatte påpasselige med å hindre frostskafer. Vanntilførsel til kranene ute på gravplassen stenges og rørene blåses tomme for vann. Her følger John Aspdahl med på Ola Hansen som fikk jobben med å skru igjen nede i kummen.

Ola Hansen nede i kummen

Hvert år får kirkekontoret mange henvendelser etter at faktura for betaling av festeavgift er sendt ut. Vi setter pris på denne kontakten med festerne. Her blir det avklaringer om graven skal videreføres eller slettes. Hvis gravstedet består av mer enn én kistegravplass, kan det være mulig å avslutte festet for den ene kistegraven, hvis graven ikke senere skal brukes på nytt. I samtalen med festerne får vi også avklart en del spørsmål som mange lurer på:

Hva er festerens rettigheter og plikter?

Festeren har rett til å bestemme hvem som skal gravlegges i graven og forsyne graven med gravminne samt ellers rå over den. Festeren har plikt til å holde graven i hevd (utdrag fra gravplasslovens § 15).

Hva er festeavgift?

Festeavgift kreves første gang 20 år etter et dødsfall (30 år på middelalderkirkegården). Hvis graven skal slettes, kan kirkekontoret kontaktes om dette, og utstedt faktura blir kreditert.

En ny grav er fri for betaling de første 20 årene, en frigravperiode, for innbyggere som ved dødsfallet var bosatt i kommunen. Ved kistegravlegging reserveres gjerne en kistegravplass ved siden av den først avdøde, hvis det er et ektepar. Denne reserverte graven må det betales festeavgift for. Deretter får disse to kistegravplassene forskjellig forfallsår for betaling av festeavgift, fordi frigravperioden blir ulik. Akkurat dette punktet er det mange som misforstår, fordi

mange oppfatter at det er gravstøtta som er utgangspunktet for betaling. Det er antall kistegravplasser, og når den enkelte kistegrav er tatt i bruk, som er fakturagrundlaget.

Når slettes en grav?

Det er festeren som avgjør når graven skal slettes. De fleste blir først oppmerksomme på denne problemstillingen når kravet om festeavgift kommer. En grav kan slettes etter 20 år, og hvis den frigis av fester, kan gravplassforvaltningen ta i bruk graven på nytt. Et gravsted som består av to kistegravplasser, kan reduseres til én kistegravplass 20 år etter første gravlegging. Gravminnet kan bli stående over sist gravlagte. Det forutsettes da at gravminnet ikke er bredere enn 85 cm. Hvis graven skal brukes på nytt senere, det vil si at det blir en familiegrav, anbefales det ikke å redusere graven. Hvis graven brukes i flere generasjoner, er det i mange tilfeller mulig å snu gravstøtta, slik at de nyeste navnene kommer fremst.

Betales det festeavgift for urnegraver?

Ja, det betales også festeavgift for urnegraver, men i én urnegrav er det plass til fire urner, slik at det er aldri aktuelt å reservere en grav ved siden av. Det blir også en ny frigravperiode for hver gravlegging, hvis det er flere urner som settes ned i graven. I navnet minnelund må det også betales festeavgift etter 20 år, dersom graven ønskes videreført. Her er summen på festeavgift halvert i forhold til kiste- eller urnegraver.

Lover og forskrifter

Gravplassloven og dens forskrifter har lovparagrafer som driften styres etter. I tillegg kommer lokale vedtekter. Disse finnes på hjemmesiden. Størrelsen på festeavgiften avgjøres i kommunestyret. Jeg gjør oppmerksom på at praktiseringen av regelverket og lokale vedtekter medfører at det kan være til dels store ulikheter i praksis rundt festeavgifter kommunene i mellom.

Rettighetene til frigrav

gjelder bare for kommunens innbyggere. For utensokns gravferd tilkommer utgifter til eventuell leie av kirken, oppgraving av grav og festeavgift (ingen frigravperiode).

Gravstell

Hvis det er noen som ønsker gravsteltjeneste til neste sesong, kan kirkekontoret kontaktes for oppretting av en gravstellavtale. Det forutsettes at vi kan sette ned en plantekasse i plantefeltet. Gravsteltjenesten består av tre utplantinger hver sesong og videreføres årlig til den sies opp.

Slekters gang

Døpte

Vilje Hermine Kolstad Kristiansen
Matheo Streitlien Granerud
Theodor Hanisch
Maren Aizpurua Skaug
Albert Nicolai Hjellnes-Rudning
Brage August Oppegaard Nesdal
Axel Gundersen Wiik
Frida Barlie Bøhler
Elias Gjerstad Fristad
Leander Heimseter Strømme
Collin Tveter
Scott Henry Østvang
Lea Marie Olsen Fryman, Siggerud kirke
Alva Alise Olderskog Andersen,
Kirkenes kirke

Gaver

Tove Øien
Dagfinn Johan Fintland
Knut Erik Gjestang
Oddveig Løken
Berit Nordhagen
Grete B Bakke Syversen
Anne og Olav Skjæret
Randi og Thorvald Ungersness
Astrid Andøl Toombas
Egil Fjeld
Odd-Øivind Abrahamsen
Åse Astrid Engen
Kari Sørle

Siden forrige utgave har det kommet
inn kr. 4 080,-.

Døde

Terje Sørrelvmo
Inge Harald Hansen
Dorte Marie Ungersness
Jon Edvard Fossum
Tora Nafstad
Tove Lindberg
Lise Evlyn Svarthol
Arne Wattum
Erling Maurits Rosenvinge
Inger Laila Holmsen

**Lær oss å telle våre dager så vi kan få
visdom i hjertet. Barmhjertige Gud,
trøst de sørgende og vær nær i tiden
som kommer. Amen!**

152 bibelselskap i over 240 land

På verdensbasis er det 152 ulike bibelselskaper med arbeid i over 240 land og territorier.

I år støtter Det norske bibelselskapet arbeidet i rundt 50 av disse landene. Minstebeløpet Bibelselskapet bidrar med er 30 000 kroner. I et land med begrensede ressurser og lavt folketall kan selv et slikt beløp utgjøre en stor forskjell.

Arbeidet som drives i områder av verden med små og gjerne nyetablerte bibelselskap er like viktig som det som gjøres i land hvor Bibelselskapet er inne med store beløp. Mange av disse «små» prosjektene har Bibelselskapet aldri besøkt, men vet at pengene kommer fram, for arbeidet blir ettersett og kontrollert av kolleger fra De forente bibelselskaper. Det er dem Bibelselskapet spør hvis det er i tvil om hvilke prosjekter som skal velges når Bibelselskapet ikke selv kjenner arbeidet.

Et beløp på 30 000 kroner kan gi 600 bibler til noen som virkelig ønsker seg dette. Norge er heldigvis ikke eneste giver – det er mange bibelselskap som samler inn penger, og sammen gjør det mulig å holde arbeidet i gang.

(Kilde: Bibelselskapet)

Velkommen til dåp

Dåp er en stor begivenhet både i familien og i kirken. De fleste døver barna som ganske små, men noen «glemmer det» eller synes det blir for slitsomt med dåp i den fasen. Så blir det kanskje utsatt til det er «for sent».

Men det er ikke for sent om barnet er blitt noen måneder eller år! Vi har ganske ofte gleden av å døpe større barn, som går til døpefonten selv. Stor stas!

Noen blir også døpt i løpet av konfirmasjonstida. Da er det som regel uttrykk for et selvstendig valg fra den unges side. En gang i blant har vi også gleden av å døpe godt voksne, som enten har gått over til kristen tro fra en annen religion, eller som av en eller annen grunn aldri er blitt døpt som barn. I slike tilfeller ønsker vedkommende noen ganger at dåpen skal skje utenom gudstjenesten.

Har du spørsmål i forbindelse med dåp, er du velkommen til å ta kontakt med en av oss prester. Dåpen er et konkret og synlig uttrykk for at vi får del i Guds nåde og innlemmes i den kristne kirke.

Uansett «alder og visdom»: Velkommen til dåp, med ditt barn eller med deg selv!

Hilsen prestene i Enebakk,
Jostein Tegnér og Bent Erik Arnesen

Gudstjenester

DESEMBER

Torsdag 1. des. kl. 19.00	Mari kirke	Torsdagssamling
Søndag 4. des. kl. 11.00	Mari kirke	Gudstjeneste
Søndag 11. des. kl. 11.00	Enebakk kirke	Gudstjeneste
Søndag 18. des. kl. 11.00	Flateby menighetshus	Gudstjeneste
Julaften 24. des. kl. 13.00	Mari kirke	Julegudstjeneste
Julaften 24. des. kl. 14.30	Enebakk kirke	Julegudstjeneste
Julaften 24. des. kl. 14.30	Mari kirke	Julegudstjeneste
Julaften 24. des. kl. 16.00	Enebakk kirke	Julegudstjeneste
Julaften 24. des. kl. 16.00	Mari kirke	Julegudstjeneste
1. juledag 25. des. kl. 12.00	Mari kirke	Høytidsgudstjeneste

JANUAR

Nyttårsdag 1. jan. kl. 11:00	Enebakk kirke	Nyttårgudstjeneste
Søndag 8. jan. kl. 11:00	Mari kirke	Gudstjeneste
Søndag 15. jan. kl. 11:00	Flateby menighetshus	Søndagsskolegudstjeneste
Søndag 22. jan. kl. 11:00	Mari kirke	Gudstjeneste
Søndag 29. jan. kl. 11:00	Enebakk kirke	Gudstjeneste

FEBRUAR

Søndag 5. febr. kl. 11:00	Enebakk kirke	Gudstjeneste
Torsdag 9. febr. kl. 19:00	Mari kirke	Torsdagssamling
Søndag 12. febr. kl. 11:00	Flateby menighetshus	Søndagsskolegudstjeneste
Søndag 19. febr. kl. 11:00	Mari kirke	Gudstjeneste
Søndag 26. febr. kl. 11:00	Enebakk kirke	Gudstjeneste

MARS

Søndag 5. mars kl. 11:00	Mari kirke	Gudstjeneste
Torsdag 9. mars kl. 19:00	Mari kirke	Torsdagssamling
Søndag 12. mars kl. 11:00	Flateby menighetshus	Søndagsskolegudstjeneste
Søndag 19. mars kl. 11:00	Mari kirke	Gudstjeneste

Åpen kirke

Enebakk kirke er åpen for besøk hver onsdag 12.30-13.30

Andakt kl. 12.45 og deretter bønnegruppe

For mer informasjon om gudstjenestene - se kirkens hjem-

meside på www.kirken.no/enebakk

Velkommen i kirken

Den norske kirke

Enebakk kirkekontor

Ignaveien 4,
1912 Enebakk
e-post: post.enebakk@kirken.no
www.kirken.no/enebakk

Kontortid:
Annine Gamlem
mandag-fredag 09.00-14.00

Telefon: 64 92 37 80
Ansatte kan treffes etter avtale:

Sokneprest
Jostein Tegnér
Tlf.: 907 82 062
JT936@kirken.no

Kapellan Bent Erik Arnesen
Tlf.: 971 53 876
BM558@kirken.no

Kirkeverge Grete Dihle
Tlf.: 64 92 37 80/404 12 851
GD639@kirken.no

Organist Knut-Harald Rydning
Tlf.: 977 52 457
KR833@kirken.no

Menighetsmusiker og
pedagog Dag Trygve Baraldsnæs-
Henriksen
Tlf.: 906 63880
DB395@kirken.no

Leder Enebakk menighets- og
fellesråd
Bjørn Westerheim
Tlf. 980 24143
bj-h-wes@online.no

Gaver til menigheten

Enebakk menighetsråd er takknemlig for gaver til virksomheten. Gavene gir mulighet for videreføring og utvikling av kirkens utadrettede virksomhet, spesielt innenfor ungdomsdiakoni, kirkemusikk, misjonsprosjektet i Egypt, Flateby tunet eller Menighetsbladet.

Gaver kan gis som en engangssum, eller som en fast månedlig innbetaling. Det gis skattefradrag for gaver på over 500 kroner. Kontakt da kirkekontorene med ønsket om skattefradrag. Formålet oppgis i tekstfeltet. Tusen takk for alle gaver!

Gavene kan gis til konto 32073464608 eller på Vipps 16721.